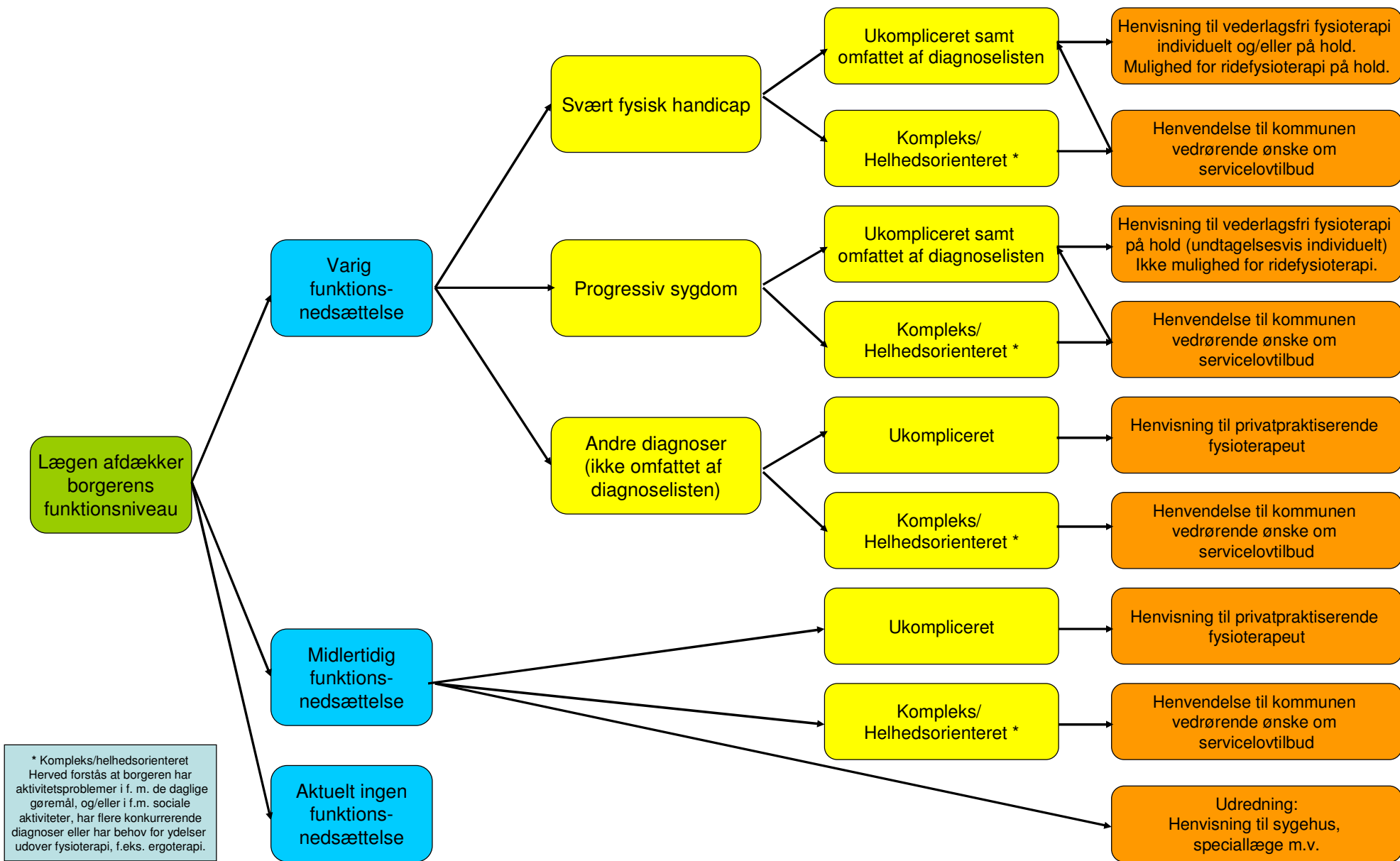

Flowchart vedrørende borgerhenvendelse fra borgere med funktionstab eller risiko for funktionstab

Uddrag af serviceloven (Lovbekendtgørelse nr. 904 af 18/8-2011)

§ 86. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Uddrag af vejledning til serviceloven (Vejledning nr. 110 af 1/12-2009)

6.1. Genoptræning til voksne efter serviceloven

Serviceloven fastsætter følgende:

§ 86.

Stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til voksne efter en konkret individuel vurdering af træningsbehovet.

Tilbuddet om kommunal genoptræning er et tilbud på lige fod med de tilbud om personlig og praktisk hjælp, som kommunen er forpligtet til at yde efter servicelovens § 83.

Det kommunale genoptræningstilbud indgår sammen med kommunens øvrige tilbud i en samlet indsats for at bringe borgeren tilbage til eller så tæt på det funktionsniveau, vedkommende havde, inden sygdommen opstod. Tilbuddet om genoptræning skal endvidere ses i sammenhæng med tilbud efter servicelovens regler om vedligeholdelsestræning mv., jf. afsnit 6.2 og 6.3. Tilbuddet om genoptræning forudsættes koordineret med såvel tilbud om vedligeholdelsestræning som eventuel personlig og praktisk hjælp efter § 83 samt støtte efter § 85 til personer med betydelig nedsat funktionsevne.

6.1.1. Afgørelse om genoptræning

Kommunen har, når den træffer afgørelse, pligt til, ud fra en konkret individuel helhedsvurdering, at inddrage alle muligheder for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvilken form for genoptræning, der skal iværksættes. Afgørelsen skal træffes på baggrund af en konkret individuel vurdering af borgerens træningsbehov. Det følger af servicelovens § 88, stk. 3.

Afgørelsen skal meddeles borgeren skriftligt og skal være ledsaget af en skriftlig begrundelse. Kommunalbestyrelsen skal, når den træffer afgørelse om genoptræning, tage afsæt i servicelovens krav om, at formålet med hjælpen er at yde en helhedsorienteret indsats med tilbud afpasset efter den enkelte borgers særlige behov, jf. lovens § 81.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen forholde sig konkret til, hvad formålet med træningsindsatsen er, samt hvad omfanget og indholdet af træningsindsatsen mere konkret skal være. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.6. om kvalitetsstandarder.

Der er ikke i serviceloven et krav om, at der skal udarbejdes en genoptræningsplan, svarende til sundhedslovens regler om genoptræningsplaner jf. dog muligheden for handleplaner og plejeplaner.

Der er ikke et krav i serviceloven om en lægefaglig vurdering af behovet for genoptræning. Det vil dog ofte være den praktiserende læge eller hjemmeplejen, der konstaterer behovet for genoptræning. Behovet for genoptræning vil også kunne opfanges i forbindelse med udførelsen af de forebyggende hjemmebesøg eller andre former for opfølgning. Ved kommunalbestyrelsens samlede vurdering af borgerens behov for hjælp vil alle relevante oplysninger om borgerens situation, herunder bl.a. den praktiserende læges oplysninger, indgå i det samlede oplysningsgrundlag, som ligger til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse om genoptræning m.v.

Det følger af forarbejderne til § 86, stk. 1, at målgruppen for kommunal genoptræning efter serviceloven typisk vil være ældre borgere, der efter sygdom, som ikke er behandlet i sygehusregi, er midlertidig svækket. Tilbuddet om genoptræning kan f.eks. være relevant for en ældre borger, som er svækket efter længere tids sengeleje i hjemmet på grund af influenza eller efter et fald. Udover målgruppen vil også andre voksne i begrænset omfang kunne omfattes af kommunal træning efter § 86, stk. 1.

Genoptræning efter serviceloven omfatter målrettet træning, som har til formål, at borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne – såvel bevægelses- og aktivitetsmæssigt, kognitivt, emotionelt som socialt, herunder træning i de færdigheder, som borgeren har brug for i sine daglige gøremål.

Genoptræning efter servicelovens § 86, stk. 1, er tidsmæssigt begrænset til den periode, hvor funktionsniveauet fortsat kan forbedres gennem yderligere træning.

Hvis der er tale om et mere vedvarende behov for træning, er det kommunalbestyrelsens opgave at tilrettelægge træningsindsatsen på en sådan måde, at den dels forebygger, at problemerne for borgeren forværres, dels sigter på at vedligeholde det erhvervede funktionsniveau. Derudover skal der tilbydes genoptræning, hvis der fortsat er udsigt til, at funktionsevnen kan forbedres gennem en målrettet genoptræningsindsats.

Tilbuddet om genoptræning gives for at undgå vedvarende eller yderligere svækkelse og for at forebygge, at der opstår behov for øget hjælp, f.eks. i form af personlig og praktisk hjælp. Endvidere sigter genoptræningen på at forebygge sygehusindlæggelse.

Tilbud om genoptræning efter § 86, stk. 1, skal gives i de tilfælde, hvor anden form for træning, herunder også egen træningsindsats, ikke kan bringe borgerens funktionsniveau op.

6.2 Vedligeholdelsestræning til voksne efter serviceloven

Serviceloven fastsætter følgende:

§ 86. ...

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, jf. afsnit 3.1. Tilbuddene gives efter en konkret individuel vurdering og skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 88, stk. 3.

Tilbud om vedligeholdelsestræning gives til personer, som har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder.

Bestemmelsen om vedligeholdelsestræning er målrettet voksne, men finder, som det fremgår af servicelovens § 44, jf. afsnit 5.2, tilsvarende anvendelse i forhold til børn og unge.

6.2.1. Afgørelse om vedligeholdelsestræning

Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvilken form for vedligeholdelsestræning, der skal iværksættes. Afgørelsen skal træffes på baggrund af en individuel, konkret vurdering af borgerens behov. Det følger af servicelovens § 88, stk. 3. Kommunen har, når den træffer afgørelse, pligt til at inddrage alle muligheder for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Afgørelsen skal meddeles borgeren skriftligt og skal være ledsaget af en skriftlig begrundelse. Kommunalbestyrelsen skal, når den træffer afgørelse om vedligeholdelsestræning, tage afsæt i servicelovens krav om, at formålet med hjælpen er at yde en helhedsorienteret indsats med tilbud afpasset efter den enkelte borgers særlige behov, jf. servicelovens § 81.

Ligesom med genoptræning efter servicelovens regler, skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelsen om vedligeholdelsestræning forholde sig konkret til, hvad formålet med træningsindsatsen er, samt hvad omfanget og indholdet af træningsindsatsen mere konkret skal være, ligesom de skal udarbejde kvalitetsstandarder, jf. afsnit 6.6.

Målgruppen for vedligeholdelsestræning er alle personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer vurderes at have behov herfor. Vedligeholdelsestræning omfatter også træning af personer med kroniske lidelser, i det omfang disse personer har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske, psykiske og sociale færdigheder.

Tilbud om vedligeholdelsestræning skal ses i sammenhæng med tilbud om genoptræning. Ofte vil der i forlængelse af et afsluttet genoptræningsforløb, efter både sundhedsloven og serviceloven, være behov for vedligeholdende træning med henblik på at fastholde den erhvervede funktionsevne.

En afgørelse om vedligeholdelsestræning skal endvidere ses i sammenhæng med den hjælp, der eventuelt gives efter servicelovens § 83 (personlig og praktisk hjælp) og forudsættes koordineret hermed. Uover træning i eget hjem vil aktiviteterne typisk kunne finde sted på f.eks. dagcentre, i plejeboliger mv.

De følgende sider er uddrag fra Sundhedsstyrelsens Vejledning om adgang til vederlagsfri fysioterapi 2008.

3 Vederlagsfri fysioterapi til personer med svært fysisk handicap

3.1 Formålet med indsatsen

Fysioterapien skal have til formål at forbedre funktioner, vedligeholde funktioner eller forhale forringelse af funktioner. Fysioterapien skal rettes mod den aktuelle funktionsnedsættelse.

3.2 Kriterier

Tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi til personer med svært fysisk handicap inkluderer personer, som opfylder alle følgende henvisningskriterier:

- Personen har et svært fysisk handicap
- Tilstanden er varig
- Personen har en diagnose, som er omfattet af diagnoselisten (se bilag 2)

3.2.1 "Svært fysisk handicap"

Udgangspunktet for Sundhedsstyrelsens vurdering af, om en patient har et svært fysisk handicap, er følgende negative afgrænsning:

En person, som kan klare sig selv indendørs i døgnets 24 timer uden hjælp eller hjælpemidler til den daglige personlige livsførelse, har ikke et svært fysisk handicap.

Eksempler på fortolkning af ovenstående afgrænsning fremgår af bilag 1.

3.2.2 Varighedskriteriet

En tilstand defineres som varig, når det vurderes, at den vil vare i mindst fem år.

Ved følger efter ulykkestilfælde kan personer ikke opfylde varighedskriteriet før tidligst ét år efter ulykken.

3.2.3 Diagnose

Personen skal være diagnosticeret med en sygdom eller tilstand, som indgår i diagnoselisten i bilag 2.

4 Vederlagsfri fysioterapi til personer med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom

4.1 Formålet med indsatsen

Fysioterapien skal have til formål at forbedre funktioner, vedligeholde funktioner eller forhale forringelse af funktioner. Fysioterapien skal rettes mod den aktuelle funktionsnedsættelse, som er en følge af den progressive sygdom.

4.2 Kriterier

Tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi til personer med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom omfatter personer, som opfylder alle følgende henvisningskriterier:

1. Personen har en funktionsnedsættelse som følge af en progressiv sygdom.
2. Tilstanden er varig
3. Personen har en diagnose, som på diagnoselisten i bilag 2 er klassificeret som en progressiv sygdom.
4. Diagnosen er stillet af sygehusafdeling eller speciallæge i neurologi, reumatologi eller andet relevant speciale.

4.2.1 Progressiv sygdom

En progressiv sygdom defineres i denne vejledning som en fremadskridende sygdom, som medfører forudsigelige funktionsnedsættelser for eksempel i nervesystemet og bevægeapparatet.

Der tages udgangspunkt i selve sygdommens progressive karakter. Hastigheden, hvormed sygdommen udvikler sig, kan variere fra sygdom til sygdom og fra person til person. Nogle personer med en progressiv sygdom vil relativt hurtigt udvikle en funktionsnedsættelse, som påvirker den daglige livsførelse herunder erhvervsevnen, mens andre kan opretholde en almindelig livsførelse i lang tid efter, at en konkret sygdom er diagnosticeret.

Der er ikke generelt for de enkelte sygdomme, foretaget undersøgelser af effekten af fysioterapi på et tidligt tidspunkt i sygdomsforløbet. Der er dog dokumentation for, at fysioterapi ikke påvirker selve sygdommens udvikling, herunder den hastighed med hvilken sygdommen udvikler sig.

Sundhedsstyrelsen er opmærksom på, at personer med sygdomme, som ikke klassificeres som progressive sygdomme, kan opleve en progression i funktionsnedsættelsen, af andre årsager end hvad sygdommens forløb kan forklare. Disse er imidlertid ikke omfattet af ordningen.

4.2.2 Funktionsnedsættelse

Funktionsnedsættelse er problemer i kroppens funktioner eller kroppens strukturer, som en væsentlig afvigelse eller mangel fra en normal funktion. Funktionsnedsættelser i denne konkrete sammenhæng relaterer sig oftest til funktionsnedsættelser i nervesystemet, sanseapparatet og bevægeapparatet.

4.2.3 Varighedskriteriet

En tilstand defineres som varig, når det vurderes, at den vil vare i mindst fem år.

4.2.4 Diagnose

Personen skal være diagnosticeret med en sygdom eller tilstand som er indeholdt i diagnoselisten i bilag 2, og samtidig er klassificeret som progressiv sygdom.

4.2.5 Dokumentation for diagnosen

For denne gruppe er det en betingelse, at diagnosen er stillet af en sygehusafdeling eller en speciallæge i neurologi, reumatologi eller andet relevant speciale. Henvissende læge skal være i besiddelse af dokumentation herfor.

Diagnoseliste med klassificering af progressive sygdomme

1. Medfødte eller arvelige sygdomme

Neurologiske sygdomme (medfødte eller arvelige):

	Diagnose	Progressiv sygdom	
		Ja	Nej
1.A	Spastisk lammelse (cerebral parese)		X
1.B	Rygmarvsbrøk (spina bifida)		X
1.C	Infantil hydrocephalus		X
1.D	Tuberøs sklerose	X	
1.E	Neurofibromatosis Recklinghausen	X	
1.F	Hereditære ataksier og paraplegier, herunder Friedrichs ataksi	X	
1.G	Chorea Huntington X	X	
1.H	Hereditære neuropatier X	X	
1.I	Muskeldystrofi og andre medfødte eller arvelige muskelsygdomme	X	
1.J	Primær dystoni	X	
1.K	Andre medfødte eller arvelige sygdomme med motoriske handicap som fx adreno-leukodystrofi, Spielmeyer-Vogts syndrom, familiær amyloidose	X	

Knogle-, led- og bindevævssygdomme (medfødte eller arvelige):

	Diagnose	Progressiv sygdom	
		Ja	Nej
1.L	Kongenit hofteluksation		X
1.M	Idiopatisk skoliose med Cobbs vinkel større end 20 grader X ²	X ¹	
1.N	Arthrogryposis multipleks congenital	X	
1.O	Arvelige bindevævs-sygdomme som fx osteogenesis imperfecta, Marfans syndrom, Ehlers Danlos syndrom, Morquios syndrom		X ²

Andre sygdomme (medfødte eller arvelige):

	Diagnose	Progressiv sygdom	
		Ja	Nej
1.P	Blødersygdom		X
1.Q	Cystisk fibrose		X
1.R	Hæmokromatose	X	
1.S	Primært lymfødem	X	

¹ Kun progressiv i teenageårene, men kan have varierende forløb. Der skal foreligge en relevant speciallægevurdering for afklaring af progressiv sygdom.

² Der kan være betydelig variation inden for den samme diagnose. Der skal foreligge en relevant speciallægevurdering for afklaring af progressiv sygdom

2. Erhvervede neurologiske sygdomme

	Diagnose	Progressiv sygdom	
		Ja	Nej
2.A	Følger efter hjerne, rygmars- og hjernehindebetændelse (encephalitis, myelitis, meningitis)		X
2.B	Neurologiske komplikationer til AIDS		X
2.C	Følger efter polio		X ³
2.D	Følger efter hjerneblødning (apopleksia cerebri inkl. subarachnoidalblødning)		X
2.E	Følger efter kredsløbssygdomme i hjerne og rygmars		X
2.F	Følger efter iskæmisk eller anoksisk hjerneskade		X
2.G	Parkinsons sygdom og andre sygdomme i hjernens basale ganglier	X	
2.H	Primære og sekundære dystonier, herunder torticollis spasmodica	X	
2.I	Dissemineret sklerose og andre demyeliniserende sygdomme	X	
2.J	ALS, amyotrofisk lateral sklerose	X	
2.K	Myastenia gravis	X ⁴	
2.L	Mono- og polyneuropatier og pleksopati	X ⁵	
2.M	Hemi-, tetra- og paraplegi		X
2.N	Hydrocephalus		X
2.O	Syringomyeli	X	
2.P	Følger efter hjerne- og rygmarsvulster		X

3. Fysiske handicap som følge af ulykke

	Diagnose	Progressiv sygdom	
		Ja	Nej
3.A	Hemi-, para- eller tetraplegi efter læsion af hjerne eller rygmars		X
3.B	Større amputationer som følge af ulykke eller utilsigtet hændelse på sygehus		X
3.C	Andre varige og omfattende lammelser som følge af ulykke		X

4. Funktionsnedsættelse i led og/eller muskler som følge af inflammatoriske gigtsygdomme

	Diagnose	Progressiv sygdom	
		Ja	Nej
4.A	Kronisk leddegigt (rheumatoid artrit)	X	
4.B	Psoriasisgigt	X	
4.C	Morbus Bechterew	X	
4.D	Kronisk polyarthritis fx som følge af LED, mb. Sjögren, mb. Reiter	X	
4.E	Sclerodermi		

³ Post-polio syndrom er en selvstændig progressiv sygdom, som kun rammer personer som tidligere har haft polio. Postpoliosyndrom klassificeres som progressiv lidelse.

⁴ Kun progressiv i starten. Der skal foreligge en relevant speciallægevurdering for afklaring af progressiv sygdom.

⁵ Ikke alle er progressive. Der skal foreligge en relevant speciallægevurdering for afklaring af progressiv sygdom.